

Examenul național de bacalaureat 2024
Proba E. d)
Sociologie

Varianta 8

Profilul umanist din filiera teoretică.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

I TÉTEL

(30 punct)

A vizsgalapra csak a feladatok sorszámát írja, és tüntesse fel mellettük a helyes válasz betűjelét! Egyetlen helyes válaszlehetőség van.

1. Azok a csoportok, amelyekben a kapcsolatok írott szabályok szerint szerveződnek, és amelyeken belül hivatalos hierarchia van:
a. egyenlő felek csoportja
b. formális csoportok
c. informális csoportok
d. hovatartozási csoportok
2. Közvetítő funkciót tölt be az egyház:
a. az állam és a politikai pártok között
b. az állam és civil szervezetek között
c. az állam és iskola között
d. az állam és a civil társadalom között
3. Az a diszkrimináció, amelynek egyik példája, hogy a cégek elsősorban friss diplomásokat alkalmaznak:
a. etnikai alapú
b. nemi alapú
c. életkor alapú
d. faji alapú
4. Amire a hatalmi ágak szétválasztásának elve, mint a demokratikus állam egyik alapelve vonatkozik:
a. a törvényhozó, végrehajtó és bírói hatalmak elhatárolására
b. az állam azon jogára, hogy az államvezetésben saját szabályokat állapítson meg
c. szavazás útján történő hatalomátruházásra
d. törvények uralmára
5. Az egyén által birtokolt, egymáshoz kapcsolódó státuszok együttese:
a. a megjelenített státusz
b. az előírt státusz
c. a hozzárendelt státusz
d. a globális státusz
6. Egy köztisztviselők állás kapcsolati preferenciák útján történő betöltése példája:
a. a korrupciónak
b. a tiszteletnek
c. a toleranciának
d. az előítéletnek
7. A szociológusok szerint az elsődleges csoportok esetében:
a. a csoporthoz való tartozás érzése gyengébb
b. a kapcsolatok csak közvetlenek, szemtől-szembeniek
c. a kapcsolatok személytelenek, érzelmi érintettség nélküliek
d. nincs meg a csoporthoz való tartozás érzése
8. Szociológiai szempontból az anticipatív szocializációról elmondható, hogy:
a. az egyén életében a leghosszabb ideig tart
b. felkészíti a személyeket a már betöltött szerepeikre
c. felkészíti az embereket jövőbeli szerepeikre
d. azonos a nonformális neveléssel
9. A család funkciója, amely biztosítja minden személy számára az érzelmi egyensúly megtalálását:
a. a teremtői funkció
b. a státuszfunkció
c. a gazdasági funkció
d. a pszicho-affektív funkció
10. Egy szociológiai kutatás célja:
a. a társadalmi realitás tudományos leírása és magyarázata
b. a spontán vélemény leírása és alkalmazása
c. egyéni érdekek támogatása
d. homályos érdekek támogatása

II. TÉTEL

(30 pont)

Adott az alábbi szöveg:

Az antiszociális viselkedést a csoport és a társadalom által támogatott normák és értékek megsértése jellemzi, és a negatív szocializáció jellemzője. Ebben az esetben a szocializációs folyamat hibás, ezért a reszocializációhoz kell folyamodni.

- a. Fogalmazza meg egyetlen mondatban a szöveg alapgondolatát! **2 pont**
- b. Válasszon ki a szövegből két szociológiai fogalmat! **2 pont**
- c. Fejtse ki a b) alpontban említett két szociológiai fogalom jelentését! **6 pont**
- d. Magyarázza meg körülbelül egy oldal terjedelemben, a b. alpontban említett szociológiai fogalmak közötti összefüggéseket! **8 pont**
- e. Állítson fel egy szociológiai kutatási hipotézist a megadott szöveg felhasználásával! **6 pont**
- f. Érvekkel támassza alá az iskolának a konkordáns szocializáció megvalósulásában (amely csökkenti a diszkordáns szocializáció valószínűségét) játszott szerepéről alkotott személyes véleményét! **6 pont**

III. TÉTEL

(30 pont)

Válaszoljon az alábbi kérelmekre:

- 1. Határozza meg a *kutatási módszer* fogalmát! **3 pont**
- 2. Sorolja fel a *politikai párt* fogalmának két jellemzőjét! **6 pont**
- 3. Mutasson be, körülbelül fél oldalas terjedelemben, amelyben a fogalmakat sajátos szociológiai értelmükben használja, egy összefüggést a *referenciacsoport* és a *szocializáció* fogalmai között! Pontot ér:
 - a. a két fogalom szociológiai értelmében vett használata **2 pont**
 - b. a kért összefüggés bemutatása **4 pont**
 - c. a kidolgozott szöveg koherenciája **1 pont**
 - d. a követelményben megjelölt terjedelemben való illeszkedés **2 pont**
- 4. Konkrét példával szemléltesse annak módját, ahogyan a *javak vagy szolgáltatások nyújtását célzó a köz- és magánszféra közötti partnerségek kialakítása hozzájárulhat a közintézmények tevékenységének hatékonyabbá tételéhez!* **6 pont**
- 5. Érveljen amellett, hogy *az iskola a társadalmi mobilitás egyik jelentős tényezője!* **6 pont**